

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/422/2014
Identifikačné číslo spisu:	7913201184
Dátum vydania rozhodnutia:	27.08.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:7913201184.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : R. J., bývajúci v N. zastúpený JUDr. Jurajom Kusom, advokátom Advokátska kancelária Michalovce, Nám. osloboditeľov 10, proti žalovanej : Slovenská republika, za ktorú koná Ministerstvo financií Slovenskej republiky, Bratislava, Štefanovičova 5, o zaplatenie 3 897,33 € istiny s prisl., vedenej na Okresnom súde Trebišov pod sp.zn. 12 C 12/2013, o dovolaní žalovanej proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 10. apríla 2014 sp.zn. 5 Co 323/2013

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

Okresný súd Trebišov rozsudkom z 5. apríla 2013 č. k. 12 C 12/2013-30 určil, že zodpovednosť žalovanej za škodu spôsobenú žalobcovi blokováním účtov č. XXXXXXXXXXX/XXXX a č. XXXXXXXXXXX/XXXX v Dexia banke Slovensko, a.s. v období od 13. júna 2005 do 18. marca 2008 je daná.

V odôvodnení svojho rozhodnutia prvostupňový súd uviedol, že medzi účastníkmi konania je spor o základ nároku žalobcu, t.j. o to, či je alebo nie je daná zodpovednosť žalovanej za škodu, náhradu ktorej žalobca uplatnil. Vo veci preto rozhodol podľa § 152 ods. 2 O.s.p. rozsudkom o základe nároku. Dospel k záveru, že je daná zodpovednosť žalovanej za škodu, ktorá vznikla žalobcovi tým, že na základe nezákonného rozhodnutia žalovanej došlo k zadržiavaniu peňažných prostriedkov na účte žalobcu v období od 13. júna 2005 do 18. marca 2008. Ako je už preukázané rozhodnutiami súdov a colných orgánov, nezákonné rozhodnutie Colného úradu v Čiernej nad Tisou zo dňa 4. júla 2005 č. 9987/2005-5331 bolo zrušené, následkom čoho bolo potom celé exekučné konanie rozhodnutím Colného úradu v Michalovciach z 3. marca 2008 č. 101112008-5331 zastavené právoplatne dňom 11. marca 2008. Ešte pred vydaním rozhodnutia zo 4. júla 2005 Colný úrad v Čiernej nad Tisou predbežne rozhodol dňa 9. júna 2005 o začatí exekučného konania a dňa 13. júna 2005 toto rozhodnutie doručil Dexia banke, na základe čoho podľa platnej právnej úpravy Dexia banka od 13. júna 2005 predmetný účet zablokovala a žalobca ním nemohol disponovať. Tieto skutočnosti nie sú medzi účastníkmi sporné, a súd ich zistil z

obsahu spisu colného orgánu.

Pokiaľ ide o vznik škody, je pravdou, že žalobca v žalobe uvádza, že výšku ušlého zisku podľa § 17 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31. decembra 2008 vypočítal spôsobom, ktorý zodpovedá výpočtu úrokov z omeškania, ale v žalobe jednoznačne uvádza, že sa domáha náhrady ušlého zisku. Žalobca v žalobe teda uplatnil nárok na náhradu škody, ktorou je ušlý zisk. Je všeobecne známe, že ak zavinením inej osoby majiteľ účtu nemôže disponovať peňažnými prostriedkami, ktoré má uložené na bankovom účte, dochádza u neho k majetkovej ujme. Aj v tomto prípade je nespochybniteľné, že zavinením žalovanej nemohol disponovať žalobca prostriedkami na účte, a preto došlo u neho k majetkovej ujme. Žalobca túto majetkovú ujmu správne špecifikoval ako ušlý zisk. Pre posúdenie splnenia zákonných podmienok je v tomto prípade zo žalujúcej strany postačujúce, ak preukáže existenciu nezákonného rozhodnutia, existenciu majetkovej ujmy a príčinnú súvislosť medzi nimi.

Pokiaľ žalovaná namietka, že ušlým ziskom nemôže byť žalobcom požadovaný úrok z omeškania zo zadrživanej peňažnej čiastky, tak ide o námietku žalobcu (podľa názoru Najvyššieho súdu Slovenskej republiky žalovanej) čo do určenia výšky škody, teda výšky ušlého zisku a nie škody ako majetkovej ujmy. Pri posudzovaní výšky uplatneného nároku sa súd nemusí stotožniť so spôsobom výpočtu aký zvolil žalobca, pretože v tomto prípade súd nie je viazaný právnou kvalifikáciou, ktorou žalobca ušlý zisk odôvodňuje. Súd posúdi výšku ušlého zisku a jeho výpočet podľa právneho predpisu, ktorým je v danej veci výpočet ušlého zisku upravený. Z uvedeného dôvodu v týchto zodpovednostných vzťahoch poškodená strana môže súdu navrhnúť aj alternatívne právne kvalifikácie pre výpočet ušlého zisku a súd posúdi a rozhodne, či niektorá z týchto alebo dokonca iná právna kvalifikácia je aplikovateľná na výpočet výšky ušlého zisku.

Pokiaľ žalovaná tvrdí, že príčinná súvislosť medzi nezákonným rozhodnutím colného orgánu a vznikom škody nie je daná z dôvodu, že rozhodnutie colného orgánu bolo zrušené len pre procesné pochybenie, tak v tomto sa súd plne stotožňuje s tvrdením žalobcu, že § 3 zákona č. 514/2003 Z.z. účinný do 31. decembra 2008 neobsahuje žiadne ustanovenie o tom, že by sa štát mohol zbaviť zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie za predpokladu, že by išlo o nezákonnosť spočívajúcu v procesno-právnom pochybení.

Rovnako nie je dôvodná dokonca účelová námietka žalovanej, že zodpovednosť štátu nie je daná z dôvodu, že to bol žalobca, kto si neplnil daňovú povinnosť voči daňovému orgánu iného štátu. Ani takáto skutočnosť nie je zákonným dôvodom na zbavenie sa zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím colného orgánu.

Zistil, že rozhodnutie, ktoré sa v tomto konaní kvalifikuje ako nezákonné bolo vydané 4. júla 2005 a žalobca uplatňuje náhradu škody už za obdobie od 13. júna 2005. Vyvstáva otázka, či žalovaná môže zodpovedať za škody, ktoré mohli vzniknúť po začatí konania, v ktorom bolo nezákonné rozhodnutie vydané, a teda za obdobie od začatia tohto konania do vydania nezákonného rozhodnutia. V konaní bolo preukázané, že colný orgán, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie nemal zákonný dôvod už na začatie exekučného konania, a teda aj všetky úkony, ktoré vykonal od začiatku exekučného konania do vydania nezákonného rozhodnutia sú kvalifikované ako iný nezákonný zásah do práv žalobcu. V tomto prípade išlo o nezákonný zásah, ktorým nariadil Dexia banke dňa 9. júna 2005 blokáciu účtu žalobcu, pričom rozhodnutie o blokácii doručil Dexia banke dňa 13.6.2005. V danom prípade teda za obdobie od 9. júna 2005 do 4. júla 2005 zo strany žalovanej ide o nesprávny úradný postup podľa § 14 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31. decembra 2008, pretože ako orgán verejnej moci nezákonne zasiahol do práv žalobcu, čím mu spôsobil vznik škody.

Krajský súd v Košiciach na odvolanie žalovanej rozsudkom z 10. apríla 2014 č.k. 5 Co 323/2013-50 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa.

V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že rozsudok súdu prvého stupňa je vecne správny, súd prvého stupňa úplne zistil skutkový stav veci, správne právne vec posúdil, odôvodnenie

má podklad v zistení skutkového stavu a v celom rozsahu sa s ním stotožnil, pretože dôvody rozsudku sú správne na čom nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní, ktoré sú v podstate iba opakovaním skutočností uvedených žalovanou už pred súdom prvého stupňa, s ktorými sa súd riadne a presvedčivo vysporiadal.

Poukázal na to, že súd prvého stupňa použil správny právny predpis, správne ho aj vyložil a na daný skutkový stav ho i správne aplikoval, tzn. z podradenia skutkového stavu pod právnu normu vyvodil správne závery o právach a povinnostiach účastníkov konania. Na vecnej správnosti napadnutého rozsudku nič nemenia ani skutočnosti uvedené v odvolaní. Argumentácia žalovanej ohľadom žalobcom uplatneného nároku na úroky z omeškania, že sa do omeškania nedostala, je neopodstatnená a možno sa stotožniť s presvedčivým odôvodnením rozsudku. Pokiaľ ide o tvrdenú skutočnosť, že exekúcia bola zrušená z procesných dôvodov, nakoľko na území Slovenskej republiky nedošlo k uznávaciemu konaniu, t.j. že príslušný krajský súd nerozhodol o vykonateľnosti rozhodnutia a že procesné pochybenie colného úradu nezakladá dôvod na náhradu škody a tým nie je splnená podmienka príčinnej súvislosti, prisvedčil záverom súdu prvého stupňa. K ostatným výhradám ohľadom vylúčenia nárokov žalobcu na samostatné konanie uviedol, že nemajú žiaden právny význam, lebo nárok na zaplatenie 3 897,33 € bol vylúčený sa samostatné konanie už rozsudkom č.k. 12 C 83/2010-191 z 19. augusta 2011 právoplatným 19. júla 2012.

Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podala dovolanie žalovaná, ktorého prípustnosť odôvodňovala ustanovením § 237 písm. f/ O.s.p. a dôvodnosť ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p., teda nesprávnym právnym posúdením veci. Namietala, že konanie na odvolacom súde neprebehlo podľa zásad spravodlivého súdneho konania, čím sa jej odňala možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm. f/ O.s.p. Uviedla, že je si vedomá toho, že právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia neznamená, že na každý argument účastníka konania je súd povinný dať podrobnú odpoveď, ale samotné odôvodnenie odvolacieho súdu je až zarážajúce a nezlučiteľné so súdnym rozhodnutím v právnom štáte. Uvedené rozhodnutie odvolacieho súdu obsahuje popis skutkového stavu, pričom samotné odôvodnenie podstaty veci spočíva v tvrdení, že ich argument ohľadom omeškania je neopodstatnený a je možné sa stotožniť s presvedčivým odôvodnením prvostupňového rozhodnutia a ohľadom splnenia podmienky príčinnej súvislosti je potrebné prisvedčiť záverom súdu. Takéto odôvodnenie súdu je neakceptovateľné. Navrhla, aby dovolací súd zrušil rozhodnutie odvolacieho súdu ako aj rozhodnutie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na nové konanie.

Žalobca vo svojom vyjadrení k dovolaniu žalovanej žiadal dovolanie žalovanej podľa § 243b ods. 1 O.s.p. zamietnuť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpený zamestnancom (§ 241 ods. 1 O.s.p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 1 O.s.p.) skúmal najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému ho zákon pripúšťa (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovolanie má v systéme opravných prostriedkov občianskeho súdneho konania osobitné postavenie. Ide o mimoriadny opravný prostriedok, ktorým možno napadnúť (len) právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, avšak nie v každom prípade, ale iba ak ho právna úprava pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky je v dovolacom konaní oprávnený rozhodnutia odvolacieho súdu preskúmať len v rozsahu, v ktorom bol jeho výrok napadnutý, pričom je viazaný uplatneným dovolacím dôvodom vrátane toho, ako ho dovolateľ obsahovo vymedzil (§ 242 ods. 1 O.s.p.). Dovolací súd nie je viazaný rozsahom dovolacích návrhov v prípadoch uvedených v ustanovení § 242 ods. 2 písm. a/ až d/ O.s.p. Ak nejde o vady uvedené v § 237 O.s.p., neprihliada na vady konania, ktoré neboli uplatnené v dovolaní, iba že by tieto vady mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci.

Pre účely predmetného dovolacieho konania je vhodné zdôrazniť, že dovolanie nie je „ďalším odvolaním“ a nemožno sa ním úspešne domáhať revízie skutkových zistení súdov nižších stupňov, ani výsledkov nimi vykonaného dokazovania. Dovolací súd tu nie je treťou inštanciou, v ktorej by bolo možné

preskúmať rozhodnutie z akýchkoľvek hľadísk. Posúdiť správnosť a úplnosť skutkových zistení, a to ani v súvislosti s právnym posúdením veci nemôže dovolací súd už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy. Dovolacie konanie má (a to je potrebné osobitne zdôrazniť) prieskumnú povahu; aj so zreteľom na ňu dovolací súd - na rozdiel od súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu - nemá možnosť vykonávať dokazovanie (viď § 243a ods. 2 veta druhá O.s.p.).

Podľa § 238 ods. 1 O.s.p. dovolanie je prípustné proti rozsudku odvolacieho súdu, ktorým bol zmenený rozsudok súdu prvého stupňa vo veci samej. V zmysle § 238 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež proti rozsudku, v ktorom sa odvolací súd odchýlil od právneho názoru odvolacieho súdu vysloveného v tejto veci. Podľa § 238 ods. 3 O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak smeruje proti potvrdzujúcemu rozsudku odvolacieho súdu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že dovolanie je prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, alebo ak ide o potvrdenie rozsudku súdu prvého stupňa, ktorým súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4.

V danom prípade dovolaním žalovanej nie je napadnutý zmeňujúci rozsudok odvolacieho súdu, ale taký potvrdzujúci rozsudok, vo výroku ktorého odvolací súd nevyslovil, že dovolanie proti nemu je prípustné, a nejde ani o potvrdzujúci rozsudok súdu prvého stupňa, ktorým by súd prvého stupňa vo výroku vyslovil neplatnosť zmluvnej podmienky podľa § 153 ods. 3 a 4 O.s.p. Dovolací súd v prejednávanej veci dosiaľ nerozhodoval, preto ani nevyslovil právny názor, ktorým by boli súdy viazané. Z týchto dôvodov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že dovolanie žalovanej nie je podľa § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. (procesne) prípustné.

Dovolanie žalovanej by mohlo byť procesne prípustné, len ak by v konaní, v ktorom bol vydaný napadnutý rozsudok, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných vád uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 238 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z vád vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku aj uzneseniu) odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát.

Treba uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných vád taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a prípadne nesprávne právne posúdenie veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Z hľadiska posúdenia existencie niektorých procesných vád v zmysle § 237 O.s.p. ako dôvodu, ktorý zakladá prípustnosť dovolania proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, nie je pritom významný subjektívny názor účastníka, že v konaní došlo k takejto vade, ale len jednoznačné, všetky pochybnosti vylučujúce zistenie, že konanie je skutočne postihnuté niektorou z taxatívne vymenovaných vád.

Dovolateľka existenciu procesných vád konania v zmysle § 237 písm. a/ až e/ a g/ O.s.p. netvrdila a procesné vady tejto povahy v dovolacom konaní nevyšli najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, či postupom súdov nebola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom.

Odňatím možnosti konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.) sa rozumie taký závadný procesný postup

súdu, ktorý má za následok znemožnenie realizácie tých procesných práv účastníka konania, ktoré mu poskytuje Občiansky súdny poriadok. O procesnú vadu v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. ide najmä vtedy, ak súd v konaní postupoval v rozpore so zákonom, prípadne ďalšími všeobecne záväznými právnymi predpismi a týmto postupom odňal účastníkovi konania jeho procesné práva.

Dovolateľ v dovolaní namietal, že konanie je postihnuté práve takouto vadou založenou na nedostatočnom odôvodnení (resp. nepreskúmateľnosti) rozhodnutia odvolacieho súdu (§ 157 ods. 2 O.s.p.), čo súčasne zakladá porušenie jeho práv na súdnu ochranu (čl. 46 ústavy) a právo na spravodlivé súdne konanie (čl. 6 Dohovoru) v tom, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné pre nedostatok dôvodov, neurčitosť, nezrozumiteľnosť a nevyporiadanie sa so všetkými jeho odvolacími námietkami a námietkami uvádzanými v konaní a preto v konaní v konečnom dôsledku vec nesprávne právne posúdil.

Pokiaľ žalovaná namieta nedostatky týkajúce sa odôvodnenia dovolaním napadnutého rozsudku odvolacieho súdu, treba uviesť, že právo na určitú kvalitu súdneho konania, ktorej súčasťou je aj právo účastníka na dostatočné odôvodnenie súdneho rozhodnutia, je jedným z aspektov práva na spravodlivý proces. Z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva ako aj z rozhodnutí Ústavného súdu Slovenskej republiky totiž vyplýva, že tak základné právo podľa čl. 46 ods. 1 ústavy ako aj právo podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru, v sebe zahŕňajú aj právo na rovnosť zbraní, kontradiktórnosť konania a odôvodnenie rozhodnutia (II. ÚS 383/2006); právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu.

Právo na spravodlivý proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné a nie sú prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov; ktoré by popreli zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojej judikatúre opakovane zdôraznil, že nezávislosť rozhodovania všeobecných súdov sa má uskutočňovať v ústavnom a zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplýva i z čl. 46 a nasl. ústavy a čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov predstavujúcich súčasť práva na spravodlivý proces (čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 6 ods. 1 Dohovoru) a vylučujúcich ľubovôľu pri rozhodovaní je aj povinnosť súdu, presvedčivo a správne vyhodnotiť dôkazy a svoje rozhodnutia náležite odôvodniť (§ 132 a § 157 ods. 1 O.s.p. m.m. I. ÚS 243/2007), pritom starostlivo prihliadať na všetko, čo vyšlo počas konania najavo, vrátane toho, čo uviedli účastníci. Z odôvodnenia súdneho rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O.s.p.) musí vyplývať vzťah medzi skutkovými zisteniami a úvahami pri hodnotení dôkazov na jednej strane a právnymi závermi na strane druhej. Všeobecný súd by mal vo svojej argumentácii obsiahnutej v odôvodnení svojho rozhodnutia dbať tiež na jeho celkovú presvedčivosť, teda inými slovami, na to, aby premisy zvolené v rozhodnutí rovnako ako závery, ku ktorým na základe týchto premís dospel, boli pre širšiu právnickú (ale aj laickú) verejnosť prijateľné, racionálne ale v neposlednom rade aj spravodlivé a presvedčivé. Všeobecný súd pritom musí súčasne vychádzať z materiálnej ochrany zákonnosti tak, aby bola zabezpečená spravodlivá ochrana práv a oprávnených záujmov účastníkov (§ 1 O.s.p.; obdobne napr. IV. ÚS 1/2002, II. ÚS 174/04, III. ÚS 117/07, III. ÚS 332/09, I. ÚS 501/11). Z práva na spravodlivé súdne konanie v tejto súvislosti vyplýva aj povinnosť všeobecného súdu zaoberať sa účinne námietkami, argumentmi a návrhmi strán (avšak) s výhradou, že majú význam pre rozhodnutie (I. ÚS 46/05, II. ÚS 76/07, obdobne Kraska c/a Švajčiarsko z 29. apríla 1993, séria A, č. 254-B, str. 49, § 30). Štruktúra práva na odôvodnenie je rámcovo upravená v § 157 ods. 2 O.s.p. Táto norma sa uplatňuje aj v odvolacom konaní (§ 211 ods. 2 O.s.p.). Vo svojej ustálenej judikatúre ústavný súd zdôraznil, že odôvodnenia rozhodnutí prvostupňového súdu a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 350/09), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok (IV. ÚS 489/2011). Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania všetkých rozhodnutí všeobecných súdov (tak prvostupňového súdu, ako aj odvolacieho súdu a prípadne aj dovolacieho súdu), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (IV. ÚS 350/2009).

Za arbitrárny, resp. nedostatočne zdôvodnený treba považovať rozsudok všeobecného súdu aj v situácii,

keď všeobecný súd svoj právny záver nezdôvodní zo všetkých zákonných hľadísk, ktoré v danej veci prichádzajú do úvahy (nález Ústavného súdu Slovenskej republiky sp.zn. I. ÚS 154/2005 z 28. februára 2006).

Dovolací súd dospel k záveru, že rozsudok súdu prvého stupňa (v spojení s potvrdzujúcim rozsudkom odvolacieho súdu v zmysle § 219 ods. 2 O.s.p.) spĺňa vyššie uvedené kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 157 ods. 2 O.s.p. (§ 219 ods. 1, 2 O.s.p.), a preto ho nemožno považovať za nepreskúmateľný, neodôvodnený, či zjavne arbitrárny (svojvoľný). Odôvodnenie rozsudku zodpovedá základnej (formálnej) štruktúre odôvodnenia rozhodnutia, čo platí tak pre rozsudok prvého stupňa (§ 157 ods. 2 O.s.p.), ako aj pre rozsudok odvolacieho súdu (§ 219 ods. 2 O.s.p.). Súslednosti jednotlivých častí odôvodnení a ich obsahové (materiálne) náplne, zakladajú súhrnne ich zrozumiteľnosť i všeobecnú interpretačnú presvedčivosť; tým však nie je zodpovedaná (ani inak dotknutá) otázka správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi.

Súdy oboch stupňov jasne a dostatočne vysvetlili právne dôvody, pre ktoré žalobe vyhovel. Zhodli sa na tom, že je daná zodpovednosť žalovanej za škodu, ktorá vznikla žalobcovi tým, že mu na základe nezákonného rozhodnutia žalobcu došlo k zadržiavaniu peňažných prostriedkov na účte žalobcu v období od 13. júna 2005 do 18. marca 2008. Mali za to, že tvrdenia žalovanej, že neexistuje príčinná súvislosť medzi nezákonným postupom colných orgánov ohľadne začatia exekúcie a blokácie účtu žalobcu v Dexia banke a prípadným vznikom škody žalobcu ako aj tvrdenie žalovanej, že žalobca vznik škody nepreukázal, sú účelové. Nezákonné rozhodnutie Colného úradu v Čiernej nad Tisou zo dňa 4. júla 2005 č. 9987/2005-5331 bolo zrušené, následkom čoho bolo potom celé exekučné konanie rozhodnutím Colného úradu v Michalovciach z 3. marca 2008 č. 10111/2008-5331 zastavené právoplatné dňa 11. marca 2008. Ešte pred vydaním rozhodnutia zo 4. júla 2005 Colný úrad v Čiernej nad Tisou predbežne rozhodol dňa 9. júna 2005 o začatí exekučného konania a dňa 13. júna 2005 toto rozhodnutie doručil Dexia banke, na základe čoho podľa platnej právnej úpravy Dexia banka od 13. júna 2005 predmetný účet zablokovala a žalobca ním nemohol disponovať. Vychádzali z toho, že žalobca v žalobe uplatnil nárok na náhradu škody, ktorou je ušlý zisk. Je nespochybniteľné, že zavinením žalovanej nemohol disponovať žalobca prostriedkami na účte a preto došlo u neho k majetkovej ujme, ktorú žalobca správne špecifikoval ako ušlý zisk. Pre posúdenie splnenia zákonných podmienok bolo v tomto prípade zo žalujúcej strany postačujúce, keď bola preukázaná existencia nezákonného rozhodnutia, existencia majetkovej ujmy a príčinná súvislosť medzi nimi. Námietku žalovanej, že ušlým ziskom nemôže byť požadovaný úrok z omeškania zo zadrživanej peňažnej čiastky posúdili ako námietku žalovanej čo do určenia výšky škody, teda výšky ušlého zisku a nie škody ako majetkovej ujmy. V otázke príčinnej súvislosti medzi nezákonným rozhodnutím colného orgánu a vznikom škody uzavreli, že v § 3 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31. augusta 2008 nie je uvedené žiadne ustanovenie o tom, že by štát sa mohol zbaviť zodpovednosti za nezákonné rozhodnutie za predpokladu, že by išlo o nezákonnosť spočívajúcu v procesno-právnom pochybení. Ani nesplnenie si daňovej povinnosti zo strany žalobcu voči daňovému orgánu iného štátu nie je zákonným dôvodom na zbavenie sa zodpovednosti štátu za škodu spôsobenú nezákonným rozhodnutím colného orgánu. V konaní bolo preukázané, že colný orgán, ktorý vydal nezákonné rozhodnutie nemal zákonný dôvod už na začatie exekučného konania a teda aj všetky úkony, ktoré vykonal od začiatku exekučného konania do vydania nezákonného rozhodnutia sú kvalifikované ako iný nezákonný zásah do práv žalobcu. Išlo o nezákonný zásah, ktorým nariadil Dexia banke dňa 9. júna 2005 blokáciu účtu žalobcu, pričom rozhodnutie o blokácii doručil Dexia banke dňa 13. júna 2005. Teda za obdobie od 9. júna 2005 do 4. júla 2005 zo strany žalovanej ide o nesprávny úradný postup podľa § 14 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. účinného do 31. decembra 2008, pretože ako orgán verejnej moci nezákonne zasiahol do práv žalobcu, čím mu spôsobil vznik škody. Pokiaľ žalovaná v odvolacom konaní zotrvala na svojej argumentácii, aj odvolací súd sa stotožnil s právnym záverom súdu prvého stupňa, ponúkol dostatočné vysvetlenie toho, prečo z právneho hľadiska nebolo možné akceptovať argumentáciu odvolateľa (žalovanej).

Obsah dovolacích námietok smeroval tiež k spochybneniu správnosti právneho posúdenia veci konajúcimi súdmi (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a aplikuje konkrétnu právnu normu na zistený skutkový

stav. Nesprávne právne posúdenie veci je omyl súdu pri aplikácii práva na zistený skutkový stav. O nesprávnu aplikáciu právnych predpisov ide vtedy, ak súd nepoužil správny právny predpis alebo ak síce aplikoval správny právny predpis, nesprávne ho ale interpretoval, alebo ak zo správnych skutkových záverov vyvodil nesprávne právne závery. Súd ale právnym posúdením veci neodníma účastníkovi konania možnosť uplatnenia jeho procesných práv v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. (viď uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 112/2001 zverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 43/2003 a uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 2 Cdo 50/2002 uverejnené v časopise Zo súdnej praxe pod č. 1/2003). Právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov je relevantným dovolacím dôvodom, ktorým možno odôvodniť procesne prípustné dovolanie (viď § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.). Nesprávne právne posúdenie veci súdmi nižších stupňov však nie je procesnou vadou konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. lebo (ani prípadné) nesprávne právne posúdenie veci súdom účastníkovi konania neznemožní realizáciu žiadneho jeho procesného oprávnenia (viď napr. rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp.zn. 1 Cdo 62/2010, sp.zn. 2 Cdo 97/2010, sp.zn. 3 Cdo 53/2011, sp.zn. 4 Cdo 68/2011, sp.zn. 5 Cdo 44/2011, sp.zn. 6 Cdo 41/2011 a sp.zn. 7 Cdo 26/2010).

Na základe uvedeného dospel dovolací súd k záveru, že žalovaná neopodstatnene namieta, že v konaní jej postupom súdu bola odňatá možnosť pred súdom konať (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

Z dôvodov vyššie uvedených dospel dovolací súd k záveru, že prípustnosť dovolania žalovanej nevyplyva z § 238 ods. 1 až 3 O.s.p. ani z § 237 O.s.p. Dovolanie preto odmietol podľa § 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O.s.p. bez toho, aby skúmal opodstatnenosť dovolateľkou uplatnených dovolacích dôvodov v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ a c/ O.s.p. So zreteľom na odmietnutie dovolania sa nezaoberal napadnutým rozhodnutím odvolacieho súdu z hľadiska jeho vecnej správnosti.

Pri rozhodovaní o trovách dovolacieho konania dovolací súd zohľadnil, že žalovaná nebola v dovolacom konaní procesne úspešná a nevzniklo jej právo na náhradu trov dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 142 ods. 1 O.s.p.); vzal tiež na zreteľ, že v dovolacom konaní procesne úspešný žalobca nepodal návrh na uloženie povinnosti nahradiť trovy dovolacieho konania (§ 243b ods. 5 O.s.p. v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.